

ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΑ

Quid brevi fortes jaculamur aevo
multa? quid terras alio calentis
sole mutamus? Patriae quis exsul
se quoque fugit?

ΟΡΑΤΙΟΝ

Χαρά σ' τὸν πού δὲν ἀρμενᾶ
κ' ἔχε φωλιά στὸ σπῆτι του.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

1.

— Πῆρες τ' ἀλαργινὸ τὸ μονοπάτι
καὶ στᾶφθαστα ποθεῖς νὰ φθάσεις ὕψη,
κι' ἀνέγγιχτος ἀπὸ βέβηλη θλίψη
κυττᾶς ἐμπρὸς μὲ τῆς ψυχῆς τὸ μάτι.

Γιατί πιστεύεις στὴ γλυκειὰν Ἀπάτη;
μὲς στοὺς πόθους τοὺς πόνους ἔχει κρύψει
καὶ σὲ κάποιο γκρεμὸ θὰ σὲ συντρίψει
πρὶν σὲ φέρει στοῦ Ὀνείρου τὸ παλάτι.

Μὴ θέλεις στοῦ καιροῦ τ' ἄφεγγα βάθι
τῆς Μοίρας τὴ βουλή νὰ ἴδεις γραμμένη
γιὰ τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς τὰ πάθι. —

Καλότυχος ὅποιος μπορεῖ νὰ μάθει
πὼς κοντὰ του, χωρὶς νὰ τὴν προσμένει,
εἶναι ἡ χαρά, πολλὰς φορὲς, κρυμμένη.

2.

Μὲς στὴ γλυκεῖα παρηγορία τοῦ Ὀνείρου
ἀνάλαφρες ἦρθαν ἀγάλι - γάλι,
σὰν νὰ πέρασαν ἀπ' τοῦ αἰώνιου γύρου
τοὺς κόσμους, δύο παρθένες μὲ θεῖα κάλλι.

Ἀχτινοστέφανες ψυχὲς τοῦ Ἀλείρου,
ἡ Δόξα κ' ἡ Χαρά, κ' ἡ μιὰ κ' ἡ ἄλλη
νὰ δροσίσουν τὴ φλόγα πόθου στείρου
μὲ κραζοῦνε μὲ δλάνοιχτην ἀγκάλη.

Λογιάζω τῆ ζωῆ σάν παραμῦθι,
τὰ χέρια ὑψόνω στ' ὄνειρο τὸ πλᾶνο,
μὰ ἄγριος κρᾶχτης ὁ πετεινὸς γρικῆθι,

καὶ χτυπῶ στὰ γυμνά μου στήθι ἐπάνω ...
Ξυπνῶ μὲ τρόμο τ' ὄνειρο δὲν φτάνω,
κί' ἀκούω ν' ἀργολαλεῖ στριγγὰ τ' ὄρνιθι.

3.

— Ζωή, πότε κ' ἐγὼ θὰ ξεδιψάσω!
Σάν ἄμαρτία προγονικὴ βαραίνει
τὸ πάθος τὴν ψυχὴ τὴ φλογισμένη
κί' ὄλο μὲ στρώχνει ἐκεῖ πού δὲν θὰ φθάσω.

Νοιόθω πόνο κρυφὸ γιὰ ὅτι θὰ χάσω
κί' ἀποθυμιὰ βαθιὰ γιὰ ὅτι διαβαίνει,
κάθε ὄνειρο σάν ἴσκιος ξεμακραίνει
καὶ πίσω τρέχω μάταια νὰ τὸ πιάσω.

Κί' ὅμως πάντα γυρεύω, δίχως γνώση,
νέα χαρὰ τὸν παλιὸ καημὸ νὰ σβύσει.
παρηγοριὰ κ' ἐλπίδα νὰ μοῦ δώσει.

Σκύφτω νὰ πιῶ, κ' ἡ δίψα μου ἄλλη τόση
γίνεται. Καὶ στερεβέει κάθε βρύση
τὸ χεῖλι τὸ στεγνὸ πρὶν μοῦ δροσίσει. . . —

4.

Ὁ ἀνεμόσυρτος Πόθος ταξιδεύει,
δὲν στέκει πουθενά καὶ δὲν ἀράζει,
μισεῖ σάν τὸ ἀποχτήσει ὅτι γυρεύει
κί' ἡ νοσταλγία σὲ ἄλλους καιροὺς τὸν κρᾶζει.

Σάν πουλιὰ τίς ἀγάπες σημαδεύει
καὶ τίς ρίχνει νεκρὸς. Κί' ὅταν χαράζει
ἀντίπερα τὴ δύση ξαγναντεύει.
Χίλιες μορφὲς κάθε ὥρα συχναλλάζει.

— Τὸν κόσμον τὸν ἀγνώριστο ποῖος ξέρει,
ἐκεῖ πού ἀνθεῖ τοῦ Πόνου τὸ βοτάνι
καὶ κρυφολάμπει τῆς Χαρᾶς τ' ἀστέρι; —

Μὰ πρὶν νὰ φθάσω στὸ στεγνὸ λημέρι,
τῆς ζωῆς μου τὴν πίκρα θὰ γλυκάνει
κρυφὸς ρυθμὸς στῆς Ἀρμονίας τὴν πλάνη.

5.

Ἄπο τόσες πηγές κρυφαναβρῦζει
τὸ καθαρὸ νερό, πού οἱ διαρασμένοι
θνητοὶ ζητοῦν νὰ πιοῦν γιατί δροσιζει
ὄσους ὁ πόθος τοὺς ψυχομαραίνει.

Ἔνας δὲν εἶναι ὁ δρόμος πού πηγαίνει
ψηλά. Τὸ αἰώνιο φῶς χρυσοστολίζει
μύριες κορφές. Κ' ἐλεύθερα διαβαίνει
κάθε καράβι πού τὸ κῆμα σχίζει.

Καὶ σὲ ἄπειρες φωλιές γλυκολαλοῦνε
τὰ πουλιά. Καὶ γιὰ ἀμέτρητες πατρίδες
πικροθρηνοῦν οἱ ναῦτες πρὶν πνιγοῦνε...

Κ' ἐσὺ φτωχὴ ψυχὴ, πού οἱ ἀλυσίδες
οἱ ἀσύντριπτες τῆς Μοίρας σὲ κρατοῦνε
πόσα ὄνειρα θρηνεῖς; πόσες ἐλπίδες;

6.

Εἶναι κι' ὁ ἥλιος σὰν θαμπὸ σημάδι...
ἂν τῆς Ἀπελπισιάς τὸ ἄχαρο τέρας,
διώχνει τοὺς πόθους — ἄμετρο κοπάδι
καὶ τοὺς βυθίζει, ὁ παγερὸς ἀγέρας

τοῦ Καιροῦ, μὲς στὸ αἰώνιο τὸ σκοτάδι
τὸ φῶς νὰ σβήσουν χωρὶς φιλὶ καὶ χάδι...
Ποιὸς θὰ πεῖ τὸν καιμὸν ἔρμης μητέρας

ὅταν μακριὰ τὸ σπλάγχο της πεθαίνει;
ποιὸς θὰ πεῖ τὸν καιμὸ σου, ὃ σπαραγμένη
ψυχὴ μου, πού ἔχεις θάψει δίχως θρηνο

κάθε ὄνειρο, κάθε χαρὰ χαμένη;...
καὶ μοιάζεις μὲ τὸ περιβόλι ἐκεῖνο
πού δὲν λαλεῖ πουλί, δὲν ἀνθεῖ κρίνο.

7.

Μικρὰ καράβια σὲ μιὰν ἀγοριεμένη
θάλασσα παραδέρνουν καὶ ζητᾶνε
στῆς Χίμαιρας τῆ θεία χώρα νὰ πᾶνε
ἐκεῖ πού μιὰ χαρὰ πάντα προσμένει.

Τί κι' ἂν τόσοι χαθήκανε πιγμένοι ;
 τῶν ναυαγῶν οἱ βόγγοι ξεφυχᾶνε.
 Κ' οἱ Σειρήνες πού γλυκοτραγουδᾶνε
 σέρνουν κάθε ψυχὴ ξελογιασμένη.

Ξάρτια σπασμένα καὶ πανιά σκισμένα . . .
 Ὅμως γαλήνιο φῶς τ' ἄστρα σκορποῦνε
 πάνου σὲ περιγιάλια μαγεμένα.

Κ' οἱ πολύπαθοι πελαγοδρομοῦνε
 νὰ φθάσουν τὰ ὄνειρά τους τὰ χαμένα
 πού ὡς στὴ στερνὴ στιγμὴ τοὺς ξεγελοῦνε.

8.

Χρόνια ξέγνοιαστα, χρόνια περασμένα . . .
 πού ὁ στοχασμὸς ταξιδευτῆς πετοῦσε,
 καὶ κοσμοπλάνος πάντα ξεκινοῦσε
 γιὰ μέρη μακρινὰ καὶ μαγεμένα.

Μὲ τὰ πανιά τῶν Πόθων ἄπλωμένα,
 χωρὶς τιμόνι, στ' ἀνοιχτὰ τραβοῦσε
 καὶ τὸν καιρὸ ποῦφευγε δὲν μποροῦσε,
 ὀργωνε — ἔσπερνε πέλαγα ἀφρισμένα . . .

Δὲν λόγιαζε τοῦ θερισμοῦ τὴν ὥρα . . .
 τοῦ ἀρκοῦσαν τῶν ἀφρῶν οἱ ἄῦλοι κρίνοι
 καὶ πίστευε πὼς στὴς Χαράς τὴ χώρα

θὰ φτάσει μὲς στοῦ Ὀνείρου τὴ γαλήνη. —
 Δὲν ἤξερε στ' ἀστέρια νὰ διαβάσει
 πὼς ἀγρία θύελλα ξάφνου θὰ ξεσπάσει.

9.

Ὅπου κι' ἂν πῆγα κι' ὅπου ἔχω περάσει,
 μέσα στὴν τρικυμιᾶ, μὲς στὴ γαλήνη,
 ἀπ' τὴν ψυχὴ μου κάτι ἔχει ἀπομείνει
 κι' ἀπ' τὴ ζωὴ μου κάτι ἔχω ξεδιάσει.

Μὰ ἡ θύμηση μπορεῖ νὰ ξαναπλάσει
 τὸν χαμένο καιρὸ, καὶ νὰ διακρίνει
 στὸ ἠλιοβασίλεμα πού θαμποσβύνει
 τοὺς στερνούς ἴσκιους, πρὶν νὰ σκοτινιάσει.

— Ἐγὼ εἴμ' ἐγώ; πού ἀλλάζοντας κάθε ὥρα
ἔχασα τ' ἀκριβὰ τῆς νιότης δῶρα,
κι' ὅσα πόθησα κ' εἶδα ἦταν γιὰ μένα

ὄνειρα στῶν Παραμυθιῶν τῆ χώρα,
σύγνεφα στ' ἀκροουράνια σκορπισμένα,
κάστρα πάνου στὰ κύματα χτισμένα!

10.

* Ἀκουσα στήν κορφή πού ἤμουν φθασμένος
μιὰν οὐρανόσταλτη φωνή νά κρᾶζει:
— « Βοῆες τὴν ἄκρη πλιά, κ' εὐτυχισμένους
ἦρθες ἐδῶ πού ὁ πόθος ἠουχάζει! »

* Ἀπὸ βαθιὰ σιωπῆ τριγυρισμένος
ἔνοιωθα θεία χαρὰ νά μὲ ἀνεβάξει
ἀκόμη πλιὸ ψηλά, κι' ὁ μαγεμένος
ὄνειρόκοσμος εἶδα νά χαράζει.

Κ' ἡ ψυχὴ μου, τρελὴ καὶ πλανεμένη,
ἀφοῦ δὲν εἶχε πλιά τί νά ποθῆσει...
(τέτοια χαρὰ σὰν θλίψη τὴ βαραίνει)

ἤθελε πίσω νά ξαναγυρίσει,
λησμονώντας πὼς εἶχε ξεανήσει
ἀπ' τὸν κάμπο πού ζοῦν οἱ πονεμένοι

11.

Τί κι' ἂν βογγάει τὸ κῆμα στὸ ἀκρογιάλι; ...
Ξυπνάει τῆς Ἀρμονίας ἡ χρυσὴ κρήνη
τὴν ἀργυρόσηχην ὠδή, κ' ἐκείνη
γεννάει μιὰ νέα χαρὰ στὴ σκέψη πάλι.—

Τῆς πατρίδας ἀρνήθηκα τὰ κάλλη,
τοὺς θησαυροὺς τοῦ Κροίσου ποῖός μου δίνει;
στὸ βωμό νά τοὺς ρίξω πού μεγάλη
κ' αἰώνια λαμπάδα φέγγει καὶ δὲν σβήνει.

Τί ζητοῦσα καὶ τί ἤθελα (ποῖός ξερεῖ!)
κ' ἦταν στοὺς ξένους δρόμους ὁδηγός μου
τὸ μαγικὸ τῆς Φαντασίας ἀστέρι.

Δὲν εἴμ' ἐγὼ πού πλιὸ πολὺ ποθοῦσα
κ' ἀπ' τίς χαρὲς κι' ἀπ' τὰ καλὰ τοῦ κόσμου
τὸ γλυκὸ σου φιλί, παρθένα Μοῦσα!

12.

— « Ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς εἶναι σὰν ψέμα,
καὶ ξεμακραίνεις ὅσο τὴ γυρεύεις,
Πλᾶσμα τῆς Φαντασίας, τοῦ Ὀνειροῦ θρέμμα,
σὲ κράζει ἐκεῖ πού δὲν μπορεῖς ν' ἀνέβεις.

Τί κι' ἂν βασιλικὸ φόρεσες στέμμα;
τί κι' ἂν σκλάβος γι' αὐτὴ σκληρὰ δουλεύεις;
τί καὶ ἂν τῆς δίνεις τῆς καρδιάς σου τὸ αἷμα;
κι' ἂν μὲ ἀδάμαστο πόθο ταξιδεύεις;

Ἦταν κοντά σου δίχως νὰ τὴ νοιώσεις,
κ' ἔφυγες μιὰν ἀγῆ. Τί θὰ τῆς δώσεις
κι' ἂν τὴν βρεῖς τώρα πλιά πού ἡ νύχτα φθάνει;» —

— « Στολίζω, μὲ τῆς νιότης τὴν ἀπάτη,
κλινάρι γάμου, νεκρικὸ κρεβάτι,
κ' ἔχω δόξα στερνὴ τὴν πρώτη πλάνη. » —

(1911 - 1921.)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

